

Färglägg ditt Periodiska system!

Inledning

Allt runtomkring oss är uppbyggt av pyttesmå atomer av olika sorter. Det finns totalt 118 olika sorters atomer och varje sort är ett eget grundämne. Istället för att skriva ut hela namnet brukar man använda ett nummer och ett tecken på en eller två bokstäver. Den lättaste och minsta sorten väte har atomnumret 1 och tecknet H, eftersom det heter hydrogenium på latin. Näst lättaste ämnet helium har atomnumret 2 och tecknet He. Du hittar hela listan på baksidan av detta papper.

Periodiska systemet är som en karta över alla de 118 grundämnena. På nästa blad hittar du ett tomt periodiskt system. Din uppgift är att färglägga det och här får du lite förslag på grundämnena som kan ha samma färger:

Gaser

H, He, N, O, F, Ne, Cl, Ar, Kr, Xe och Rn är gaser vid rumstemperatur.

Vätskor

Hg och Br är vätskor vid rumstemperatur.

Fasta icke-metaller

B, C, Si, P, S, As, Se, Te, I och At är fasta ämnen men inte metaller.

Konstgjorda grundämnena

Grundämnena som har atomnummer 94-118 har aldrig hittats i naturen utan bara framställts i laboratorier (113, 115, 117 och 118 fick sina namn först 2016.)

Naturliga metaller

Resten av grundämnena finns naturligt på jorden, även om vissa av dem är väldigt ovanliga. De är metaller, vilket innebär att de leder värme, elektricitet och glänser.

Lista över grundämnenas kemiska tecken samt namn på svenska och inom parentes det på engelska när detta namn skiljer sig från det svenska:

Ac aktinium (actinium)
Ag silver
Al aluminium (aluminium [UK], aluminum [US])
Am americium
Ar argon
As arsenik (arsenic)
At astat (astatine)
Au guld (gold)
B bor (boron)
Ba barium
Be beryllium
Bh bohrium
Bi vismut (bismuth)
Bk berkelium
Br brom (bromium)
C kol (carbon)
Ca kalcium (calcium)
Cd kadmium (cadmium)
Ce cerium
Cf californium
Cl klor (chlorine)
Cm curium
Cn copernicium
Co kobolt (cobolt)
Cr krom (chromium)
Cs cesium (caesium [UK], cesium [US])
Cu koppar (copper)
Db dubnium
Ds darmstadtium
Dy dysprosium
Er erbium
Es einsteinium
Eu europium
F fluor (fluorine)
Fe järn (iron)
Fl flerovium
Fm fermium
Fr francium
Ga gallium
Gd gadolinium
Ge germanium
H väte (hydrogen)
He helium
Hf hafnium
Hg kvicksilver (mercury)
Ho holmium
Hs hassium
I jod (iodine)
In indium
Ir iridium
K kalium (potassium)
Kr krypton
La lantan (lanthanum)
Li litium (lithium)
Lr lawrencium
Lu lutetium
Lv livermorium
Mc moskovium (moscovium)
Md mendelevium

Mg magnesium
Mn mangan (manganese)
Mo molybden (molybdenum)
Mt meitnerium
N kväve (nitrogen)
Na natrium (sodium)
Nb niob (niobium)
Nd neodym (neodymium)
Ne neon
Nh nihonium
Ni nickel
No nobelium
Np neptunium
O syre (oxygen)
Og oganesson
Os osmium
P fosfor (phosphorus)
Pa protaktinium (protactinium)
Pb bly lead
Pd palladium
Pm prometium
Po polonium
Pr praseodym (praseodymium)
Pt platina (platinum)
Pu plutonium
Ra radium
Rb rubidium
Re rhenium
Rf rutherfordium
Rg röntgenium (roentgenium)
Rh rodium (rhodium)
Rn radon
Ru rutenium
S svavel (sulfur)
Sb antimon (antimony)
Sc skandium (scandium)
Se selen (selenium)
Sg seaborgium
Si kisel (silicon)
Sm samarium
Sn tenn (tin)
Sr strontium
Ta tantal (tantalum)
Tb terbium
Tc teknetium (technetium)
Te tellur (tellurium)
Th torium (thorium)
Ti titan (titanium)
Tl tallium (thallium)
Tm tulium (thulium)
Ts tennes (tennessine)
U uran (uranium)
V vanadin (vanadium)
W volfram (tungsten)
Xe xenon
Y yttrium
Yb ytterbium
Zn zink (zinc)
Zr zirkonium (zirconium)

Till läraren

Datum: 2022-08-12

Målgrupp

[1-9]

Riskbedömning

Laborationen anses riskfri

En fullständig riskbedömning ges av undervisande lärare.

KRC

Kemilärorens resurscentrum

Webbplats: www.su.se/krc